

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. március 12.
(OR. en)

6976/21

SOC 142

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: A Tanács következtetései az idősödés szempontjának a közpolitikákban való általános érvényesítéséről

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az idősödés szempontjának a közpolitikákban való általános érvényesítéséről szóló, 2021. március 12-én írásbeli eljárással jóváhagyott tanácsi következtetéseket.

Az idősödés szempontjának a közpolitikákban való általános érvényesítése

A Tanács következtetései

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY:

1. A népesség elöregedése az egész Unióra jellemző, hosszú távú társadalmi-gazdasági és demográfiai hatásokkal bíró jelenség, amely kihívásokat támaszt, ugyanakkor lehetőségeket is hordoz magában; olyan uniós szintű fellépést tesz szükségessé, amely lehetővé teszi az időseknek, hogy éljenek az alapvető jogaikkal és teljes mértékben kibontakoztathassák a képességeiket.
2. Az európaiak hosszabb életet élnek, mint eddig bármikor, és gyorsan változik a társadalom életkor szerinti összetétele. Becslések szerint¹ 2060-ra az átlagos várható élettartam – a tagállamok közötti kisebb eltérésekkel – 8,5 évvel lesz magasabb a férfiak (84,5 év) és 6,9 évvel a nők (89 év) esetében, ami figyelemre méltó változást jelent a várható egészséges élettartamot illetően.
3. Az időseknek a társadalom valamennyi aspektusához való hozzájárulása – akár a gazdasági teljesítményhez a munkahelyen, illetve vállalkozóként (termelőként) vagy fogyasztóként, vagy a társadalmi kohézióhoz önkéntesként, gondozóként vagy az intergenerációs tanulásnak a felhalmozott tudásuk és tapasztalataik révén történő motorjaként – egyre elismertebb az uniós szintű szakpolitikai vitákban és egyre több tagállamban is.
4. Az idősek nem alkotnak homogén csoportot; életük során eltérő igényekkel, preferenciákkal és lehetőségekkel rendelkeznek.

---

¹ *Ageing Europe* (Idősödő Európa), Eurostat, 2019. évi kiadás, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-02-19-681>.

5. Noha az elmúlt évtizedekben jelentős sikereket értünk el az időskori szegénység elleni küzdelem terén, széles körben elfogadott az a nézet, hogy az idősek² – különösen az idősebb nők³ – esetében nagy a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata. Az idősek jövedelme átlagosan kicsit alacsonyabb (92 %) a teljes népesség jövedelménél. Mindazonáltal a szegénységi rátájuk is alacsonyabb (2019-ben 16,1 %, szemben az EU-27 teljes népességének körében mért 16,5 %-kal), ami annak köszönhető, hogy az időskori jövedelem egyenletesebb eloszlást mutat. A szociális transzferek és különösen a nyugdíjak jelentős szerepet játszanak az idősek szegénységi arányának csökkentésében, hatásuk azonban nagymértékben eltér egymástól a tagállamok között.
6. Jóllehet az uniós jog tiltja, az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés gyakran előforduló jelenség, amely megbélyegzi az időseket és más alapon történő hátrányos megkülönböztetéssel is párosul. Az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés összetettsége és többdimenziós jellege miatt átfogó, több ágazatot felölelő és interszekcionális megközelítésekre van szükség, valamint az idősödéssel kapcsolatos kérdések iránti határozott és széles körű elköteleződésre a társadalom valamennyi szintjén. Ugyanakkor meg kell előzni az idősek hátrányos megkülönböztetésének és kirekesztésének új forrásait, például azáltal, hogy támogatják az időseket az ahhoz szükséges készségek elsajátításában, hogy a digitális transzformáció és a zöld átállás által alakított, gyorsan változó társadalom részét képezzék. Az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés kedvezőtlenül befolyásolja az emberek lehetőségeit, a részvételük szintjét, továbbá az egészségüket és a jóllétüket, és különböző helyzetekben fordulhat elő, így például a munkaerőpiacon, a helyi közösségben, a társadalmi környezetben, a fogyasztói társadalomban, a politikai szférában és a médiában.
7. Elengedhetetlen, hogy a tagállamok szociális védelmi rendszerei alkalmasak legyenek arra, hogy megfelelő és fenntartható módon kielégítsék valamennyi korcsoport igényeit. E téren a változások irányának meghatározásához kulcsfontosságú ezért a népesség előregedésének teljes körű figyelembevétele⁴. Alapvető fontosságú továbbá törekedni a generációk közötti méltányosság kialakítására, valamint arra, hogy a szociális támogatás tekintetében egyensúly legyen a különböző korcsoportok között.

---

² https://www.who.int/health-topics/ageing#tab=tab_1

³ Kiadványkatalógus – Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi befogadás – Európai Bizottság (europa.eu).

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_structure_and_ageing/hu.

8. Egyre gyakrabban előforduló többdimenziós problémát jelent az idősokkal szembeni erőszak, amely sokféle formát ölthet, beleértve a fizikai, a pszichológiai, a szexuális és a gazdasági erőszakot, továbbá az elhagyást, a durva bánásmódot és az elhanyagolást. Természeténél fogva többtényezős kérdést jelent, és családi vagy intézményi keretek között is előfordul. Annak ellenére, hogy egyre nagyobb figyelem irányul rá, ez az erőszak továbbra is olyan emberi jogi probléma és társadalmi jelenség marad, amelyet az érintettek közeli kapcsolata és a kapcsolat egyenlőtlen erőviszonyai miatt gyakran nehéz feltárni. Következésképpen határozott megelőzési és beavatkozási módszerekre, illetve testreszabott, közösségi alapú és más nyomonkövetési eszközökre van szükség. Az erőszak, elsősorban a kapcsolati erőszak komoly hatással van az idősebb nőkre; ők különösen kiszolgáltatott helyzetben lehetnek, és előfordulhat, hogy nem tudnak igénybe venni támogatási szolgáltatásokat.
9. Meg kell akadályozni az általános közösségi alapú tevékenységekben való részvételtől való elszakadás következményeként kialakuló társadalmi elszigetelődést és nem kívánt magányosságot; ez megoldható többek között a digitális jártasság előmozdításával – különösen a nők esetében –, amely lehetővé teszi az emberek számára, hogy könnyebben hozzáférjenek kulturális és szabadidős tevékenységekhez, árukhöz és szolgáltatásokhoz – a pénzügyi szolgáltatásokat is beleértve –, az egész életen át tartó oktatással és képzéssel kapcsolatos lehetőségekhez, valamint rehabilitációs, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz, amelyek mindegyike hozzájárul a méltóságteljes, tartalmas és egészséges aktív életvitelhez.
10. A Covid19-világjárvány aránytalan mértékben érintette sok idős ember fizikai és mentális egészségét. A közegészség-védelem érdekében hozott intézkedések – főleg a társas kapcsolatok korlátozása – káros következményekkel járnak erre a csoportra nézve, súlyosbítva a fent említett társadalmi elszigetelődést.
11. A kormányoknak és más közjogi szervezeteknek – nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt – a döntéshozatali folyamat során tekintettel kell lenniük az idősök elvárásaira, lehetőségeire és igényeire.
12. Biztosítani kell a testreszabott, emberközpontú és integrált gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint a döntéshozatali folyamatokban való részvételt.

13. A kitartóan növekedő élettartam kihívást jelent, ugyanakkor azonban lehetőségeket is teremt a következők tekintetében: szociális támogatás nyújtása, egészségügyi és tartós ápolási-gondozási rendszerek, szociális biztonsági és védelmi rendszerek (különösen a nyugdíjrendszerek), munkafeltételek és munkahelyi egészségvédelem és biztonság, munkaerőpiacok, valamint a családok és a generációk közötti kapcsolatok. Ehhez előre kell tervezni, ismerni kell az idősokban rejlő lehetőségeket, és alkalmazkodni kell különösen a társadalmi, digitális és pénzügyi realitásokhoz.
14. Az „ezüst gazdaság” az Unióban több ágazatban is elősegítheti a foglalkoztatást és a gazdasági növekedést, de leginkább az egészségügyi és a tartós ápolási-gondozási ágazatban. Az innováció mozgatórugója lehet azzal, hogy elősegíti a kiváló minőségű egészségügyi, szociális és digitális szolgáltatások hatékonyabb módon történő nyújtását.
15. Az idősebb munkavállalók szakmai pályája bizonyos mértékig olyan tevékenységek és foglalkozások köré épült, amelyek leáldozóban vannak. Ez jelentős kihívást jelent a készségek és ismeretek naprakésszé tétele terén, hogy megelőzhető legyen a munkaerőpiacról való nem kívánt korai kilépés és az e munkavállalók által képviselt termelési potenciál elvesztése. A felhalmozott szakmai tapasztalataikban és tudásukban rejlő értéken túlmenően az idősebb munkavállalók fontos szerepet tölthetnek be a tudás, a készségek és a know-how generációk közötti transzferének elősegítésében. Prioritásként kell ezért kezelni a feladatoknak és a munka intenzitásának a kiigazítását, az egészséges munkakörnyezet előmozdítását, a mobilitás megkönnyítését és az egész életen át tartó tanulás értékének elismerését.
16. A jelenlegi társadalmi szerkezet és a népesség elöregedése kapcsán hozott intézkedések gyakran ágazati jellegűek és szétaprózottak, és többnyire a fizikai egészségre összpontosítanak, közben pedig elhanyagolják az általános mentális egészség és jóllét eléréséhez olyannyira szükséges progresszív megközelítést. Az életkor és az idősodás dimenziója számos lehetőséget kínálhat, ha az összes vonatkozó szakpolitikába megfelelően beépül.
17. Egy minden korosztály számára megfelelő társadalom – vagyis egy aktív hosszú élettartamra felkészült társadalom, amelynek tagjai hosszabb életet élnek a maga teljességében, méltóságában és kihasználva valamennyi lehetőséget – kiépítéséhez fontos biztosítani a részvételhez, a döntéshozatalhoz és az autonómiához való jogot és az azokhoz való hozzáférést.

18. Ahogyan az emberek idősödnek, az egyetemes tervezés elvén alapuló, megfizethető, biztonságos és hozzáférhető lakhatás hozzájárulhat az egészség, a jóllét és a szociális interakciók fenntartásához és javításához, és nagymértékben javíthatja az életminőséget és az autonómiát.
19. Az idősek életszínvonalát befolyásolja a vagyoni helyzet, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés – különösen az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás terén –, de a munkavállalás és a társadalomban való részvétel is. A megfelelő életszínvonal biztosításában fontos meghatározó tényezőt jelentenek a közfinanszírozású vagy közpénzből támogatott jó minőségű, elérhető, hozzáférhető, fenntartható és megfizethető szolgáltatások, amelyek figyelembe veszik az idősek különböző egyéni szükségleteit. Az idősebb férfiakhoz képest az idősebb nők gyakran alacsonyabb jövedelemben részesülnek és az esetükben magasabb a szegénység kockázata. Ez gyakran a következőkkel függ össze: a szakmai pálya kiigazítása és/vagy megszakítása gondozási okokból, alacsonyabb fizetés a túlnyomóan nőket foglalkoztató ágazatokban vagy hivatásokban, bérdiszkrimináció és a nyugdíjak terén tapasztalható kb. 30 %-os különbség⁵.
20. Az ENSZ madridi nemzetközi idősügyi cselekvési terve (MIPAA) és az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) az ahhoz kapcsolódó regionális végrehajtási stratégiája, az aktív idősödési index⁶, valamint az ENSZ EGB idősödéssel foglalkozó negyedik miniszteri konferenciáján elfogadott, „Fenntartható társadalom minden életkorban: a hosszabb életben meglévő lehetőségek megvalósítása” című 2017. évi Lisszaboni Nyilatkozat nyomán, továbbá azt követően, hogy az ENSZ a 2021–2030-as időszakot az egészséges időskor évtizedének nyilvánította, alapvető feladatként merült fel egyrészt az idősödés szempontjának erőteljesebb általános érvényesítése a vonatkozó szakpolitikai területeken, másrészt pedig az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés különböző formái elleni küzdelem, iránymutatásokat nyújtva az uniós tagállamok számára a transzverzális politikáknak az egész társadalmat érintő kidolgozását illetően.

---

⁵ A nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség megszüntetése?
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200207-1>

⁶ Az Európai Bizottság és az ENSZ EGB által közösen kidolgozott mutató.

21. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és az abban meghatározott idevágó célok globális tervet határoznak meg a fenntartható fejlődés kiegyensúlyozott módon történő elérésére, és egyebek mellett azt is biztosítani hivatottak, hogy minden korosztály minden tagjának érvényesüljenek az emberi jogai, különös tekintettel a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő személyekre, így többek között az idősekre.
22. Az idősödés szempontjának általános érvényesítése olyan többdimenziós stratégia, amely a döntéshozatal valamennyi szintjén minden szakpolitikai területbe beépíti a tevékeny idősor és az élettartam dimenzióját, valamint a generációk közötti méltányosság aspektusait.
23. A szociális jogok európai pillérének célja, hogy valamennyi – bármely korosztályhoz tartozó – polgár mindennapi élete tekintetében biztosítsa a méltányosságot és támogassa azt az esélyegyenlőséget, a munkavállalás, a méltányos munkafeltételek, valamint a megfelelő szociális védelem és a társadalmi befogadás révén. A pillér számos elve kulcsfontosságú a tevékeny idősorra vonatkozó szakpolitikáknak, valamint az idősek gazdaságban és társadalomban való egyenlő részvételének és szerepvállalásának a támogatásához.
24. A Bizottság a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtása céljából elfogadta a fogyatékossgal élő személyek jogaira vonatkozó stratégiát annak biztosítása céljából, hogy a fogyatékossgal élő személyek – többek között a fogyatékossgal élő idősek – teljes körűen és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen, jogaik teljes körű tiszteletben tartása mellett részt tudjanak venni a társadalmi és gazdasági életben.
25. A Bizottságnak az idősödésről szóló zöld könyve⁷ széles körű nyilvános vitát indított el az idősödő európai társadalom előtt álló kihívásokról és lehetőségekről, tükrözve azt, hogy az idősödés egyetemes hatást gyakorol valamennyi generációra és életszakaszra. A zöld könyv a demográfiai változások hatásairól szóló jelentésre⁸ épül, amelyben a Bizottság ismertette a demográfiai változással kapcsolatos főbb tényeket és e változás várható hatásait;

---

⁷ 5827/21.

⁸ 8991/20.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY HATÁSKÖRÜKKEL ÖSSZHANGBAN ÉS A NEMZETI KÖRÜLMÉNYEKET FIGYELEMBE VÉVE, EGYÚTTAL TISZTELETBEN TARTVA A SZOCIÁLIS PARTNEREK SZEREPÉT ÉS AUTONÓMIÁJÁT:

26. DOLGOZZANAK KI nemzeti stratégiai keretet az idősödés szempontjának általános érvényesítésére – amennyiben még nem létezik ilyen –, amely iránymutatásokat és ajánlásokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a népesség élettartamának növekedésével összefüggő előnyök hogyan maximalizálhatók, illetve az ahhoz kapcsolódó potenciális kockázatok és főbb kihívások hogyan kezelhetők, és e keretet vegyék figyelembe minden releváns nemzeti, regionális és helyi szintű szakpolitikában, az uniós szinten meglévő szakpolitikai kerettel együtt;
27. MOZDÍTSÁK ELŐ olyan koherens, koordinált és transzverzális közpolitikák alkalmazását, amelyek választ adnak a hosszú élettartam jelentette kihívások és lehetőségek összetett jellegére, lehetővé téve a zökkenőmentes átmeneteket a teljes életciklus folyamán;
28. GONDOSKODJANAK a hosszú élettartamra vonatkozó transzverzális, a teljes életet felölelő olyan megközelítés alkalmazásáról, amely az emberi jogokon alapul, figyelembe veszi a nemek közötti egyenlőség szempontjait, és meghatározásában részt vesz minden érintett érdekelt fél a köz-, magán- és nonprofit szektorból, a célcsoportokkal együtt. Olyan megközelítést irányozzanak elő, amely kiterjed a legkülönbözőbb életkorú emberek szükségleteire, többek között figyelembe véve azt, hogy az időskori jóllét megalapozása az élet korai szakaszában kezdődik;
29. JAVÍTSÁK az egészségügyi ellátáshoz és a tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférést és azok minőségét, többek között az idősebbekre összpontosító és integrált ellátást nyújtó szolgáltatásokhoz való hozzáférés fejlesztése és biztosítása révén, továbbá azáltal, hogy fokozzák az egészségügyi és szociális szolgáltatások szorosabb összefonódását annak érdekében, hogy az idősebbek megőrizhessék és javíthassák testi és szellemi képességeiket;
30. FOLYTASSÁK a szociális védelmi rendszerek korszerűsítését, és gondoskodjanak többek között a korral összefüggő kockázatok teljes körére kiterjedő megfelelő fedezet, a pénzügyi fenntarthatóság és a generációközi méltányosság közötti egyensúlyról, így biztosítva a méltóságot a teljes életút alatt;

31. MÉRLEGELJÉK olyan alternatív és rugalmasabb nyugdíjba vonulási útvonalak lehetőségét, amelyek ösztönzik a munkával töltött aktív életszakasz meghosszabbítását;
32. TÉRKÉPEZZÉK FEL olyan innovatív és kreatív mechanizmusok kialakításának lehetőségeit, amelyek előmozdítják a szolidaritást és a generációk közötti interakciót, mégpedig az önkéntes munka népszerűsítése révén az idősebbek és a fiatalabbak körében a magányosság és az elszigetelődés megelőzése érdekében, továbbá amelyek hozzájárulnak az erőszak minden formája – így a nemi alapú és a kapcsolati erőszak, a visszaélés és az idősek elhanyagolása – elleni küzdelemhez;
33. KÖTELEZZÉK EL MAGUKAT a tevékeny és egészséges időskor elősegítése, valamint az időseknek a társadalomba és a közösségbe való teljes integrációja iránt;
34. FOLYTASSÁK az idősek jogainak védelme terén fennálló esetleges hiányosságok MEGSZÜNTETÉSÉRE irányuló munkát, valamint az idősekkel szembeni előítéletek és az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet a foglalkoztatás területén túl is, mindenekelőtt az oktatás és képzés, az árukhöz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint a szociális védelem területén, a 30. pontban említett egyensúly biztosítása mellett;
35. Amikor csak lehetséges, IGAZÍTSÁK a szociális válaszingyintézkedéseket az idősek sajátos egyedi igényeihez, kívánságaiknak megfelelően;
36. ALAKÍTSANAK KI építő jellegű viselkedési kultúrát az idősek különféle csoportjaival szemben, kedvező képet kialakítva róluk és szem előtt tartva szükségleteik, lehetőségeik és preferenciáik heterogén voltát, egy olyan inkluzív társadalom megvalósítása érdekében, amely nem szegregálja és nem különbözteti meg hátrányosan az időseket és nem terjeszt előítéleteket velük szemben (gerontofóbia);

37. **MOZDÍTSÁK ELŐ** a tevékeny idősor és a nemzedékek közötti szolidaritás előmozdítására vonatkozó alapelvek⁹ érvényesülését, különösen a következők tekintetében:
munkakörnyezetek, a munkahelyek hozzáigazítása az egyre idősödő munkaerő igényeihez, többek között – amikor csak lehetséges – a digitalizáció növelésével, a biztonságos és egészséges munkakörülményeknek, valamint a munkaidő kiigazításának az előmozdítása az életkorral összefüggő hátrányos megkülönböztetés megelőzése érdekében a foglalkoztatás területén, a munkáltatók ösztönzése az idősebb munkavállalók megtartására és foglalkoztatására, ideértve annak lehetőségét is, hogy amennyiben az idősebb munkavállaló ezt vállalja, a rendes nyugdíjkorhatáron túl is folytathassa szakmai tevékenységét, lehetővé téve a munkavállaló számára, hogy a munkával töltött életszakasza hosszabb, aktívabb és egészségesebb legyen, mindezt a szociális partnerek kellő bevonásával, hatáskörüknek megfelelően;
38. **VEGYÉK FIGYELEMBE** a különböző fogyatékoságokkal élő idősök sajátos körülményeit és szükségleteit; mozdítsák elő az akadálymentességet a termékek, a szolgáltatások és a lakókörnyezet területén, és különösen: **FEJLESSZÉK** azokat az otthoni és helyi támogatási szolgáltatásokat, amelyek segítséget jelentenek az idősöknek – köztük a fogyatékosággal élőknek –, és alakítsák át azok lakókörnyezetét úgy, hogy amennyiben úgy kívánják, biztonságos módon saját otthonukban maradhassanak;
39. **TÁMOGASSÁK** az olyan fenntartható várostervezést és vidékfejlesztést, amely az egyetemes tervezésen alapuló mobilitás, a biztonság, a kényelem és a jóllét előmozdítását célozza, elősegíti az idősök társadalmi életben való részvételét, valamint az összes szükséges szolgáltatáshoz és infrastruktúrához való hozzáférésüket, figyelembe véve sajátos egyedi igényeiket;
40. **MOZDÍTSÁK ELŐ** olyan tömegközlekedési hálózatok fejlesztését, amelyek minden polgár számára hozzáférhetőek, és az idősök szükségleteihez igazított útvonalakat is tartalmaznak ez utóbbiak teljes mobilitásának biztosítása érdekében;

---

⁹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17468-2012-INIT/hu/pdf>

41. HOZZANAK LÉTRE olyan (köz- és magánszektorbeli) hálózati mechanizmusokat, amelyek integrált és akadálymentes digitális eszközöket alkalmaznak az idősök biztonságának, egészségének és jóllétének szavatolása érdekében minden vonatkozásban, illetve amelyek képesek monitorozni az idősök szükségleteit az adatvédelemnek és a magánélet védelmének biztosítása mellett, továbbá mozdítsák elő ezek használatát;
42. MOZDÍTSÁK ELŐ az „ezüst gazdaságba” való erőteljes beruházást, ami az idősök termelési kapacitásának és vásárlóerejének értéként való elismerésével a helyi fejlődés, a területi kohézió és a gazdasági növekedés fokozását szolgálja;
43. VEGYÉK FIGYELEMBE azt a jelentős hozzájárulást, melyet az idősök a családtagok – többek között a fogyatékossgal élő családtagok – informális ápolása-gondozása terén nyújtanak, megkönnyítve ezáltal a fiatalabb generációk számára a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtését. Ezzel összefüggésben MOZDÍTSÁK ELŐ az ápolási-gondozási feladatoknak a nők és a férfiak közötti egyenlő elosztását; valamint DOLGOZZANAK KI támogató intézkedéseket, és ezzel egyidejűleg folytassák a minőségi, megfizethető formális tartós ápolási-gondozási szolgáltatások bővítését a nem hivatásos gondozókra nehezedő nyomás enyhítése érdekében;

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL, A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT KELLŐEN FIGYELEMBE VÉVE ÉS EGYÜTTAL TISZTELETBEN TARTVA A SZOCIÁLIS PARTNEREK SZEREPÉT ÉS AUTONÓMIÁJÁT:

44. FOGADJANAK EL egy, az életkor szempontját integráló olyan megközelítést, amely az idősödés jogokon és életcikluson alapuló szemléletét is magában foglalja, szem előtt tartva és kezelve a sokféleséget és a változatosságot a nők és a férfiak szükségleteiben a minden életkorú személy számára nyitott társadalomban, tekintetbe véve az idősödés szempontjának általános érvényesítésére vonatkozó kettős megközelítést: a népesség idősödését és a társadalom azon felelősségét, hogy a polgárok egyedi igényeire felkészüljön és azokhoz egész életük folyamán alkalmazkodni tudjon; továbbra is ösztönözzék és tegyék lehetővé a tevékeny és egészséges időskort;

45. KÖTELEZZÉK EL MAGUKAT amellet, hogy az idősekre biopszichoszociális és környezeti szempontból tekintenek, figyelembe véve egyedi igényeiket és preferenciáikat, előmozdítva az önrendelkezést, az autonómiát és az állampolgári részvételt, továbbá figyelembe véve azt a tényt, hogy az egészségfejlesztésre és a betegségmegelőzésre fordított erőfeszítések javíthatják az életminőséget;
46. Közösen MUNKÁLKODJANAK a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek érvényesítésén minden korosztály esetében, különösen a következők tekintetében: a minőségi egészségügyi ellátáshoz és tartós ápolási-gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférés joga, időskori jövedelem és nyugdíjak, nemek közötti egyenlőség, a fogyatékkal élő személyek befogadása és esélyegyenlőség;
47. DOLGOZZANAK KI fenntartható és megfelelő intézkedéseket a generációkon belüli és azok közötti szolidaritás és egyenlőség biztosítására a fenntarthatóság és a társadalmi kohézió erősítése érdekében, figyelembe véve a ma és a jövő generációinak igényeit, elvárásait, feladatait és a bennük rejlő potenciált;
48. ISMERJÉK EL, hogy a hosszabb aktív élettartam többek között megkívánja számos szakpolitikai területen a beruházások fejlesztését, így például az egész életen át tartó tanulás, a munkahelyi egészségvédelem és biztonság, a munka- és a lakóhelyek átalakítása, az egészségügyi ellátás és a tartós ápolás-gondozás területén, támogatva „Az időskorúak emberi jogai, részvétele és jólléte a digitalizáció korában” című tanácsi következtetésekben¹⁰ előírányzott intézkedéseket;
49. MOZDÍTSÁK ELŐ azt, hogy a közpolitikai döntéshozatali folyamatok minden szakaszába bevonják a különböző korcsoportok képviselőit, növelve ezáltal az idősek társadalmi szerepvállalását; mindezt az egész életen át tartó tanulásba való beruházásnak kell kísérnie az idősek állampolgári és politikai részvételének fokozása érdekében;
50. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai kereten belül FOGLALKOZZANAK az idősebb munkavállalók sajátos helyzetével, hozzájárulva ezzel az idősödés feltételeinek a munka világában történő javításához;

---

¹⁰ 11717/2/20 REV 2.

51. HAJTSÁK VÉGRE az európai készségfejlesztési programot annak érdekében, hogy előmozdítsák a mindenkinek – köztük az időseknek – szánt, az egész életen át tartó tanulással kapcsolatos lehetőségeket a készségek fenntartása és javítása érdekében, előmozdítva ezáltal az aktív munkaerőpiaci részvételt és a társadalmi befogadást, különösen a digitális készségek fejlesztése révén, mindenekelőtt a nők esetében;
52. MOZDÍTSÁK ELŐ az idősek aktív polgári szerepvállalását és részvételét uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten;
53. VEGYÉK SZÁMBA a Covid19-világjárványnak az ellátásban vagy ápolásban-gondozásban részesülőkre – különösen az idősekre –, az ellátást vagy ápolást-gondozást nyújtókra, valamint a társadalom és a gazdaság egészére, ezen belül a tartós ápolás-gondozási ágazatra gyakorolt hatását, és TEGYENEK intézkedéseket ezek kezelésére;
54. VEGYÉK FONTOLÓRA a fogyatékosággal élő személyek jogaira vonatkozó, 2021–2030-ra szóló stratégiát, különös figyelmet fordítva a fogyatékosággal élő idős személyekre. MOZDÍTSÁK ELŐ a stratégiát uniós szinten és a tagállamokban is, figyelembe véve azt a nemzeti szintű fogyatékosügyi szakpolitikák kialakításakor;
55. MOZDÍTSÁK ELŐ az idősödésről szóló zöld könyvről szóló vitákat és az arra vonatkozó nyilvános konzultációban való részvételt annak érdekében, hogy az idősek kibontakoztathassák a bennük rejlő teljes potenciált, többek között az egészséges életmód és az egész életen át tartó tanulás népszerűsítése, valamint az egészségügyi és ápolás-gondozási rendszerek megerősítése révén;

FELKÉRI A FOGLALKOZTATÁSI BIZOTTSÁGOT ÉS A SZOCIÁLIS VÉDELEMMEL FOGLALKOZÓ BIZOTTSÁGOT, HOGY:

56. TOVÁBBRA IS ERŐSÍTSEK az életciklus-szemlélet érvényesülését a hatáskörükbe tartozó szakpolitikai területeken zajló gondolkodási folyamatokban;

57. TOVÁBBRA IS MOZDÍTSÁK ELŐ a kölcsönös tanulást és a legjobb gyakorlatok megosztását;
58. FOLYTASSÁK az olyan megbízható és nemzetközileg is összehasonlítható mutatók kidolgozását, amelyek segítségével mérhető az idők jövéte a bizottságok hatáskörébe tartozó minden szakpolitikai területen;

FELKÉRI A SZOCIÁLIS VÉDELEMMEL FOGLALKOZÓ BIZOTTSÁGOT, HOGY:

59. FOLYTASSA az Európai Bizottsággal közös elemző munkáját a nyugdíjak megfelelőségének és a tartós ápolás-gondozásnak a témájáról, és rendszeres időközönként készítsék el a nyugdíjak megfelelőségéről szóló közös jelentést és a tartós ápolás-gondozásról szóló közös jelentést.
